

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ / 103
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

**ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ
1784-1974**

Εφημερίδες, Περιοδικά, Δημοσιογράφοι, Εκδότες

Επιμέλεια
ΛΟΥΚΙΑ ΔΡΟΥΛΙΑ – ΓΙΟΥΛΑ ΚΟΥΤΣΟΠΑΝΑΓΟΥ

Τόμος Β'
Ε - Κ

ΑΘΗΝΑ 2008

ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

Το ερευνητικό πρόγραμμα «Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου, 1784-1996»

Προλεγόμενα

Εισαγωγικά κείμενα: Τα ιστορικά του ελληνικού Τύπου, 1784-1974

Οι συνεργάτες του τόμου

Εκδοτικό σημείωμα

Βιβλιογραφικές Βραχυγραφίες - Συντομογραφίες - Αρκτικόλεξα

Λήμματα Α-Δ

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΟΜΟΣ

Οι συνεργάτες του τόμου

Βιβλιογραφικές Βραχυγραφίες - Συντομογραφίες - Αρκτικόλεξα

Λήμματα Ε-Κ

ΤΡΙΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

Οι συνεργάτες του τόμου

Βιβλιογραφικές Βραχυγραφίες - Συντομογραφίες - Αρκτικόλεξα

Λήμματα Λ-Π

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

Οι συνεργάτες του τόμου

Βιβλιογραφικές Βραχυγραφίες - Συντομογραφίες - Αρκτικόλεξα

Λήμματα Ρ-Ω

Λήμματα Α-Ζ (Ξενόγλωσσοι τίτλοι)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Οι Ενώσεις Τύπου

Περίγραμμα νομοθεσίας περί Τύπου

Βιβλιογραφία

Ευρετήριο τόπων έκδοσης

Φωτογραφικό ένθετο

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

από τα καλύτερα έργα της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας. Πέθανε στις 25 Ιουλίου 1920.

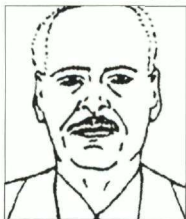
Η είσοδος του Κονδυλάκη στη δημοσιογραφία συνέπεσε με την περίοδο εκείνη που βρίσκεται τον αθηναϊκό Τύπο στην αρχή ενός εκδοτικού και τεχνολογικού εκσυγχρονισμού. Με δημοσιογράφους προσωπικότερες των νεοελληνικών γραμμάτων, ο ρόλος του ημερήσιου Τύπου στην ελληνική πραγματικότητα άρχισε να αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα στα πολιτικά πράγματα του τόπου και να επηρεάζει την κοινή γνώμη στη διαμόρφωση των ιδεολογικών ρευμάτων και της κοινωνικής δράσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: Ν.Η. Αποστολίδης, «Το αθηναϊκό χρονόγραφο», π. *Επιστημολόγος* (Δεκ. 1933 - Ιαν. 1934)· Σπ. Μελάς, «Γιάννης Κονδυλάκης», αφιέρωμα στο π. *Ελληνική Δημοκρατία*, τχ. 128 (Ιούν. 1953)· Κ. Παπαλεξάνδρου, «Ο Κονδυλάκης δημοσιογράφος», αφιέρωμα στο π. *Ελληνική Δημοκρατία*, τχ. 128 (Ιούν. 1953)· Αθ. Παπαδήμας, «Αθηναϊκοί χρονόγραφοι», π. *Ο Τύπος*, τχ. 5 (Μάιος 1984), 28-40· Ν. Παπαδημητρίου, *Οι συγγραφείς της αθηναϊκής δημοσιογραφίας*, τ. Α', Αθήνα 1984, σ. 112· Κ. Σαρδέλης, «Ιωάννης Κονδυλάκης», στο ένδετο της εφ. *Βραδυνή*, 2 Νοε. 1984· Ευμορφία Μπονιτουράκη-Βαγιάνη, *Κρήτες δημοσιογράφοι*, Αθήνα 1990· Κατερίνα Κοστίου, «Ι. Κονδυλάκης», *Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό*, τ. 5, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1991, σ. 10-11· Ν. Παπαγιαννάκης, «Ο Κονδυλάκης και η δημοσιογραφία», αφιέρωμα στην εφ. *Βιανήτικα Νέα*, Ηράκλειο 1997.

ΠΗΓΗ: Γιώργος και Ηρώ Σγουράκη, «Ιωάννης Κονδυλάκης, ο γνωστός "Διαδάτης"», ντοκιμαντέρ που προβλήθηκε στην ΕΤ-1 (Αύγ. 1994).

ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κονδύλης, Γεώργιος

(Φώκαια Μ. Ασίας, 1901 - Αλεξανδρούπολη, 27 Φεβρ. 1993). Δημοσιογράφος. Εφθάσε το 1914 στη Μυτιλήνη πρόσφυγας μαζί με την οικογένειά του που εγκαταστάθηκε στην Καλλονή. Γράμματα έμαθε στην Ευαγγελική Σχολή

της Σύμυρης, στην Αστική Σχολή της πατρίδας του, στη Λειμωνιάδα Σχολή της Καλλονής και στο γυμνάσιο της Μυτιλήνης. Γνώριζε τουρκικά και γαλλικά. Το 1919 επιστρέφει στη Φώκαια, ενώ το 1920 κατατάσσεται ως εθελοντής στον ελληνικό στρατό. Η κατάρρευση του μετώπου τον βρίσκει στη Μυτιλήνη, όπου θα παραμείνει έως το 1945.

Η δημοσιογραφική του σταδιοδρομία αρχίζει το 1925, όταν ανέλαβε το ρεπορτάζ από τα λεσβιακά

χωριά στην εφ. *Σάλπιγξ της Μυτιλήνης, που διύθυνε τότε ο Τέρπανδρος *Αναστασιάδης. Η εργασία του, η οποία τον υποχρεώνει να περιέρχεται συνεχώς τη λεσβιακή ύπαιθρο, είναι πολύ καλή και γρήγορα γίνεται γνωστός στους δημοσιογραφικούς κύκλους· για την εφημερίδα του εξάλλου γίνεται πολύτιμο στοιχείο γιατί, καθώς περιοδεύει στα χωριά δημιουργεί γνωριμίες, γράφει συνδρομητές, επεκτείνει τη φήμη της *Σάλπιγας*. Πολλές εφημερίδες της Λέσβου τον ζητούν για συνεργάτη τους αλλά αυτός προτιμά τον **Ταχυδρόμο των Θειέλιπης* *Λεφκία και Στράτη *Μυριβήλη, όπου συνεχίζει το ρεπορτάζ για τη ζωή των λεσβιακών χωριών αλλά και της Λήμνου. Λόγω της ειδικότητάς του αυτής πήρε κάποια στιγμή το προσωνύμιο «δημοσιογράφος της υπαίδρου», ενώ είχε χρησιμοποιήσει κατά τη διάρκεια της Κατοχής το ψευδώνυμο «Πεζοπόρος».

Στον *Ταχυδρόμο* θα εργαστεί έως το 1936, καθώς η δικτατορία του Ι. Μεταξά κλείνει την εφημερίδα, ενώ παράλληλα υπήρξε και ανταποκριτής αθηναϊκών εφημερίδων, όπως το *Ελεύθερον Βήμα και ο **Ελεύθερος Άνθρωπος*, καθώς και συνεργάτης άλλων τοπικών εντύπων όπως ήταν ο *Τρίβολος, το *Φως, ο **Αιγαιοπελαγίτικος Αθλητισμός*, το *Εμπρός, η *Αγροτική*, η *Εξέλιξη* κ.ά. Από τις παραπάνω εφημερίδες ας σημειωθεί ότι ο ίδιος συνέχισε την έκδοση της εφ. *Αιγαιοπελαγίτικος Αθλητισμός*. Μετά την Απελευθέρωση η εφημερίδα αυτή ήταν η μόνη τοπική που δημοσίευε ανακοινώσεις του ΕΑΜ (Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο) και του ΕΛΑΣ (Εθνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός). Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, εξάλλου, βοηθά στην έκδοση της παράνομης εφ. *Ελευθερη Λέσβος* του ΕΑΜ με πληροφορίες που έδινε στον Απόστολο Αποστόλου. Ο ίδιος σε επιστολή του αναφέρει ότι τις πληροφορίες αυτές έπαιρνε όταν πήγαινε την εφ. *Φως* στην Γκεσπάπο για να λογοκρίδει, της οποίας ήταν αρχισυντάκτης με διευθυντή τον γερμανόφιλο Αθαν. *Γκράβαλη.

Αμέσως μετά την Απελευθέρωση αναγκάστηκε να εκπατριστεί από τη δεύτερη πατρίδα του (κατά δική του ομολογία), τη Μυτιλήνη, και να εγκατασταθεί στην Αλεξανδρούπολη (η γυναίκα του καταγόταν από το Πύδιο της Θράκης), στις 31 Οκτωβρίου 1944. Εκεί εργάζεται έως τον Απρίλιο 1945 στις εφημερίδες του ΕΑΜ *Φωνή του Έβρου* και *Λαϊκή Θέληση* και στις 29 Απριλίου βγαίνει την καθημερινή εφ. *Ελευθερη Θράκη. Λίγα χρόνια αργότερα εκδίδει τις εβδομαδιαίες εφ. *Πανθρακική* (σε συ-

